

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI **BARTOLOMEJ**

ROČNÍK XXI.

ČÍSLO 11

NOVEMBER 2013

Svet je hore nohami - Duchovná obnova - Púť piaristickej školy
Homosexualita pohľadom vedy a viery - Ideológia gender
Zvierací miláčik - Bl. Karl Leisner - Dobrodružstvo s Bohom v Afrike

18. duchovná obnova Cesta svätosti - cesta lásky

Prievidza, 11. a 12. október 2013

Účastníci 18. duchovnej obnovy pri modlitbe svätého ruženca

Manželia Pogorielovci s kňazom Ivanom Iskom

Keď som minulý týždeň vyučoval v škole, počas prvej mojej hodiny som zažil prepad. Z ničoho nič sa v triede otvorili dvere a vstúpili do nej štyri „bytosti“: jedna strašidelnejšia ako druhá.

Tieto bytosti hlasmi ako zo záhrobia pozývali žiakov na Halloweensku párty, ktorá sa mala konať v predvečer prázdnin. „To už čo sa deje v tomto svete!“ povedal som si a hneď som uvažoval, ako vysvetlím žiakom v ďalšej triede pravú podstatu sviatkov začiatku novembra.

Prenikanie amerického sviatku Halloween do našej kresťanskej kultúry ako opozícia voči sviatku Všetkých svätých a Spomienke na verných zosnulých sa stáva ukážkovým príkladom toho, ako je v našom svete mnohé hore nohami. Namiesto duchovných sviatkov, ktoré vnášajú do ľudských sŕdc a myslí dobro, sa ponúka sviatok, ktorý oslavuje zlé sily a presadzuje namiesto modlitby za spásu zosnulých strašenie duchmi mŕtvych, ktorí nenachádzajú pokoj. Namiesto dobrorечеnia v podobe pripomínania si oslávenej i trpiacej Cirkvi a ľudského úsilia o spásu požehnaného Bohom sa ponúka zlorečenie v prípade, že sa nepodvolíme zlu a jeho silám.

Hore nohami je aj dnešná morálka. Dnes už neplatí, že dobré je to, čo vždy dobré bolo, ale za dobré sa považuje to, na čom sa ako na dobrom dohodneme. Dnes už neplatí, že krásne je to, čo sa páči väčšine ľudí, ale predlohu krásneho určujú bulvárne médiá a celebrity, ktoré sú ich objektom. V mene slobody zvierat sa ochraňujú domáci miláčikovia, no ľudský život sa nechráni ani pred narodením, ani pred zomieraním.

Veci vidíme vlastne naopak aj našim zrakom. Ak vychádzame z tejto skutočnosti, tak ak by sme svet prevrátil hore nohami, videli by sme ho vlastne taký, aký skutočne je. Skutočnosť treba teda vidieť vo svetle paradoxov.

Pohľad kresťana na svet je tiež pohľadom paradoxov. Veď aj sám náš Boh je Bohom paradoxov a (zdanlivých) protirečení. Keď človek padol do hriechu, Boh ho nenechal tak, ale poslal mu Záchrancu, svojho Syna. Aj sám Boží Syn „keď mu zlorečili, on nezlorečil, keď trpel, nevyhrážal sa“ (1 Pt 2, 23), nevinný zomrel za vinných.

Božia láska sa zdá byť oproti dnešnému svetu hore nohami, preto nie je pre nikoho jednoduché žiť ju. Bláznovstvo Kríža, ktoré ponúka život podľa Krista, síce bude zdanlivé hore nohami, ale vďaka nemu bude svet postavený vlastne správne. Potrebujeme totiž otočiť tento prevrátený svet hore nohami, aby stál tak, ako má stáť správne.

Cesta svätosti - cesta lásky

Pod týmto názvom sa uskutočnila v dňoch 11. a 12. októbra 2013 vo farskom Kostole sv. Bartolomeja 18. duchovná obnova. Prednášajúcim bol Mgr. Ivan Iskra a témou cesta k svätosti.

Všetci sme povolaní k svätosti. Je to cesta často dlhá, namáhavá, strastiplná, ale prisľúbenia nášho Pána nás k tejto ceste povzbudzujú a Božia milosť ako ponuka od nášho Pána je trvalá. Sila svätosti je v modlitbe, vo sviatostiach i v Božom Slove.

Najdôležitejšie je byť vždy s Ježišom. Prináša nám to hlboký pokoj, ktorý vyžaroval aj blahoslavený Ján Pavol II. Máme byť plní Pána Ježiša. Sú známe tri stupne svätosti:

I. stupeň: Zachovávať Božie prikázania.

II. stupeň: Venovať viac času úcte k Pánu Ježišovi a k Panne Márii, modlitbe v rôznych modlitbových, škarpuliarskych a iných spoločenstvách, chrániť sa pred hriechmi.

III. stupeň: Duchovná úcta k Eucharistii a k Panne Márii. Úplné sebadarovanie. Je to už mystický život; človek sa odovzdáva ako zápalná obeta a urobí všetko, čo mu Pán povie. Zrieka sa vlastnej vôle, vlast-

ných predstáv, je úplne závislý na svojom Bohu. Je to ako byť otrokom Ježiša a Márie.

Pri kráčaní k tretiemu stupňu je potrebné priznať si a vyznať svoje hriechy a nechať sa viesť Duchom Svätým. Žehnať každému, odpustiť každému a modliť sa, nech sa stane Božia vôľa.

Ešte mnoho ďalších krásnych a vzácných slov sme si mohli vypočúť a potom o nich rozjímať. Vďaka ti, Pane, za tento čas milosti, ktorý sme tu prežili, vďaka exercitátorovi aj všetkým, ktorí slúžili, i tým, čo túžili naplniť zásoby svojho srdca aj mysle. Ježiš, Mária, milujem vás, zachráňte duše.

Spracovala: E. Pogorielová

Biskup menoval prievdzského dekana

Mons. Marián Chovanec, banskobystrický diecézny biskup, na návrh kňazov Dekanátu Prievidza s platnosťou od 15. októbra 2013 menoval ThLic. Vladimíra Slováka, správcu farnosti Prievidza-mesto, za dekana Dekanátu Prievidza na dobu piatich rokov. Novému pánovi dekanovi vyprosujeme hojné Božie požehnanie v tejto službe.

-av-; Foto: M. Melicherčíková

Róbert Bezák je čestným občanom Prievidze

V piatok 11. októbra 2013 zaplnili obradnú miestnosť mesta Prievidza pozvaní hostia a rodinní priatelia, aby boli svedkami odovzdania čestného občianstva mesta Prievidza, J. Ex. Mons. Róbertovi Bezákovi.

Najvyššie mestské ocenenie bolo arcibiskupovi udelené za šírenie aktuálneho kresťanského posolstva ľudí dobrej vôle bez rozdielu vyznania a šírenie dobrého mena mesta Prievidza na Slovensku i v zahraničí. Slávnostného odovzdávania ocenenia sa prostredníctvom zvukového prenosu zúčastnilo aj niekoľko sto-vák Prievidžanov zhromaždených na Námestí slobody.

Priatelia a známi J. Ex. Mons. Róberta Bezáka pozývajú veriacich k modlitbe ruženca za Božie požehnanie preňho i pre Cirkev vždy v 6. deň mesiaca o 17:30 hod. pred piaristickým kostol v Prievidzi.

-av-; Foto: Ľubo Bechný

Piaristi d'akovali na Starých Horách

Piaristi sa rozhodli pripomenúť si 20. výročie obnovenia činnosti svojej školy i inak ako tradičnými oslavami. 19. októbra sa z iniciatívy pani riaditeľky RNDr. Viery Beňovej spolu s učiteľmi, rodičmi, žiakmi a priateľmi piaristickej školy vydali na ďakovnú púť do najznámejšieho mariánskeho pútnického miesta našej diecézy - na Staré Hory.

Približne stovka účastníkov púte sa hneď po príchode zhromaždila v Bazilike Návštevy Panny Márie a vypočula si prednášku o histórii tohto pútnického miesta. Program pokračoval sv. omšou. Tú slúžili všetci traja piaristi, ktorí momentálne pôsobia v Prievidzi - P. Juraj Ďurnek, SchP, P. Ján Hríb, SchP a P. Marek Kotras, SchP.

Páter Marek v homílii nezabudol spomenúť začiatky piaristickej školy

v Prievidzi, ale i hlavného iniciátora myšlienky obnovy činnosti školy, pátra Jána Lichtnera: „Práve týchto dvadsať rokov je dôkazom toho, že to, čo sa zrealizovalo, nebol len jeho sen, jeho túžba, ale že to všetko bol ozaj Boží zámer.“

Po skončení sv. omše účastníci púte navštívili i Studničku a cestou domov sa zastavili v Banskej Bystrici.

-ph- Foto: P. Ján Hríb, SchP

11/13

Celebrovanie svätých omší:

Čas/deň	Pondelok	Utorok	Streda	Štvrtok	Piatok	Sobota
6.00	Slovák	Rončák	Lajcha	Slovák	Rončák	Lajcha
12.00	Rončák	Lajcha	Slovák	Rončák	Lajcha	
16.30	Slovák	Rončák	Lajcha	Lajcha	Slovák	Rončák

Nedeľa: 7.30 Slovák, 9.00, 10.30 a 18.00 Lajcha alebo Rončák; Mariánsky kostol: Slovák

Vysluhovanie sviatosti zmierenia:

Čas/deň	Pondelok	Utorok	Streda	Štvrtok	Piatok	Sobota
5.45 - 5.55	Slovák	Rončák	Lajcha	Slovák	Rončák	Lajcha
11.30 - 11.55	Rončák	Lajcha	Slovák	Rončák	Lajcha	
16.00 - podľa potreby Prvopiatkový týždeň	Rončák Slovák	Lajcha Rončák	Slovák Lajcha	Rončák Lajcha Slovák	Lajcha Rončák Slovák	Slovák (od 16.30)

V týždni pred prvým piatkom: ráno od 5.30, popoludní Po - Št od 15.00, Pi od 14.00.

Z aktivít žiakov a študentov piaristickej školy

Medzinárodný deň európskych jazykov

Nedávno sa nielen v celej Európe, ale aj v našej škole oslavoval sviatok s názvom *Medzinárodný deň európskych jazykov*. Vznikol spoločnou iniciatívou Európskej únie, aby zdôrazňoval a poukazoval na bohatstvo európskych jazykov a kultúr, a tiež aby vzbudil záujem detí o učenie sa nových jazykov.

Pri tejto príležitosti sa žiaci 9.A triedy na hodine anglického jazyka zapojili do on-line aktivít a kvízu, aby tak zvýšili vnímanie tohto sviatku a jeho zmysel. Mohli si otestovať aj svoje vedomosti a zručnosti písaním a skladaním básní či veršikov. Žiaci 5. ročníka zas písali listy svojim rovesníkom z poľskej školy v meste Ksawerow. Obsah ich prác sa venoval téme Naša škola a mesto Prievdza a Bojnice.

Po stopách hornín a minerálov

Študenti tercie a VIII. A triedy boli opäť na úspešnej a obľúbenej expedícii po stopách hornín a minerálov v pohoriach Kremnické a Štiavnické vrchy. Postupne im počas expedície pribúdali nielen zaujímavé zážitky, ale aj skúsenosti s vytlákaním ryolitu, čadiča, tufu, travertínu a kalcitu. Kde nepomohlo geologické kladivo,

tam si žiaci pomohli vlastnoručne vyrobeným pästným klinom. Domov si priniesli okrem pekných spomienok aj plné vrecúška vzoriek, ktoré spracujú do vzorkovníka minerálov a hornín a využijú ho na hodinách geológie.

Návšteva Múzea M. R. Štefánika

Dňa 11. októbra 2013 absolvovali deviataci dejepisnú exkurziu. Navštívili *Múzeum Milana Rastislava Štefánika* v jeho rodnom dome v Košariskách. Dozvedeli sa veľa zaujímavých informácií o živote, záľubách, vedeckej, vojenskej, diplomatickej a politickej činnosti jednej z najvýznamnejších osobností našich moderných dejín.

Druhou zastávkou bola Štefánikova mohyla týčiaca sa na vrchu Bradlo. Žiaci mohli na tomto mieste obdivovať monumentálnosť a architektonickú čistotu pamätníka navrhnutého známym slovenským architektom Dušanom Jurkovičom. Každého očaril aj výhľad na okolité pohoria hrajúce farbami jesene a kopaničiarsky kraj, na ktorý bol z tohto pietneho miesta naozaj nádherný výhľad.

Exkurzia do Brodzian

V slnečný októbrový deň žiaci VIII. A triedy základnej školy navštívili nenápadné, ale o to zaujímavejšie *Slovenské literárne múzeum A. S. Puškina*, ktoré sídli v priestoroch kaštieľa v Brodzanoch.

Sú žiaci, ktorí sa v múzeu nudia, ale naši ôsmaci medzi nich nepatrili. Počas výkladu pani sprievodkyne sa zaujímali o detaily kaštieľa, kládli otázky a tešili sa, že môžu získavať nové informácie o živote významného ruského spisovateľa A. S. Puškina.

Brodzany sú známe tým, že tu 40 rokov žila jeho švagriná - Alexandra

Nikolajevna Gončarovová-Friesenhefová, najstaršia sestra Natálie Gončarovovej, Puškinovej manželky. Žiakov tiež zaujal osud Natálie Oldenburgovej (dcéry Alexandry), veľkej osobnosti Brodzian. Táto šlachetná obyvateľka s množstvom krásnych umeleckých darov a neľahkým životným osudom, sa vyznačovala obetavou láskou k jednoduchým ľuďom, pre ktorých vykonala veľa dobrého.

Iniciatíva Parkotvor

Mladí ľudia z občianskej iniciatívy *Parkotvor* sa rozhodli spraviť niečo pozitívne pre životné prostredie v meste Prievidza. Za cieľ si vybrali park Skotňa, ktorý má svojou polohou v blízkosti centra dobrý predpoklad stať sa prítiažlivým miestom na oddych. V posledných rokoch sa, žiaľ, nachádza v dost' nepriaznivom stave.

Študenti sexty mali za úlohu prezrieť si v skupinách jednotlivé časti parku a následne závery z obhliadky spracovať. Cieľom bolo navrhnúť, čo by sa v danej časti parku malo zmeniť, čo v nej chýba a všetko toto zakresliť do mapy. Nasledovala prezentácia prác pred ostatnými skupinami a diskusia o potrebných zmenách.

Pripravila: Elena Blašková

Foto: piaristi-pd.eu a [facebook .com/parkotvor](https://facebook.com/parkotvor)

PIAR strávil víkend na chate

V čase od 27. - 29. septembra trávilo približne 70 mladých ľudí zo spoločenstva PIAR v na chate v Kľačnej spoločný čas v túžbe po jednote a blízkosti Boha. Už od začiatku vládla na tomto mieste radosť.

Po príchode boli mladí zoradení ako jedna armáda (armáda Kráľa) a rozdelení do skupín. Všade bolo cítiť rodinnú atmosféru, ktorá sa upevňovala v priebehu celého spoločne stráveného času. Hneď po príchode si mladší líderský tím z Piaru pripravil príjemné aktivity v skupinách na oddych a načerpanie síl. Nechýbala ani modlitba chvál.

Program víkendových dní sa niesol v znamení dvoch nosných tém: intimity vo vzťahu k Bohu a smerovanie k službe. Prvú z nich páter Juraj počas homílie na svätej omši vykreslil nádherným obrazom zmluvy manželstva. Boh nás miluje a túži mať s nami osobný vzťah. A my máme slobodu vstúpiť do tohto vzťahu a odpovedať našou láskou na Jeho lásku.

Druhá línia prednášok sa opierala o slová apoštola Pavla: „Dary milosti sú rozličné, ale Duch je ten istý... Lebo ako je jedno telo a má mnoho

údob, ale všetky údy sú jedno telo, hoci ich je mnoho, tak aj Kristus. (1Kor 12, 4-12) Spoločenstvo tvoria ľudia, ktorí majú svoje dary, a predsa sú jedným telom. Každý má istý dar v službe a aj charakteristické osobnostné vlastnosti. Nimi je povolaný do služby. Tomuto daru zodpovedá istá služobnosť, budujúca spoločenstvo. Tieto dve línie, intimitu a služobnosť, nemožno od seba oddeliť, ale je potrebné správne ich hierarchicky usporiadať. Prvoradý je vždy vzťah s Bohom - a samotná služba má vychádzať práve z intimity s ním.

Práve o tomto hovorili i mladí ľudia v Kľačnej, ktorých v sobotu na chate prekvapil aj vzácny hosť - Julio Slovák.

Text: Lucia Jakubisová

Foto: Anežka Kútiková

Godzone Tour 2013

Generácia KIOBK: Armáda kráľa bude mať turné v šiestich slovenských mestách v rámci akcie *Týždeň Cirkvi pre mládež*. Evanjelizačné turné sa skladá z kvalitného hudobno-dramatického programu s originálnou produkciou. Dvojhodinový program je plný hudby, tanca, svedectiev, videoprojekcií a divadla, ktorý pripravuje tím takmer 150 mladých ľudí z celého Slovenska.

-ak-

MESTÁ TOUR 2013					
POPRAD POPRAD ARENA 11.11.2013 18:00		KOŠICE CASSO SPORT HALLA 12.11.2013 18:00		POVAŽSKÁ BYSTRICA MESTSKÁ ŠPORTOVÁ HALLA 13.11.2013 18:00	
PARTIZÁNSKE MESTSKÁ ŠPORTOVÁ HALLA 14.11.2013 18:00		TRNAVA HOTEL EMPIRE 15.11.2013 18:00		BANSKÁ BYSTRICA ŠPORTOVÁ HALLA STAVNICKÝ 16.11.2013 18:00	

Gabriela Kuby prednášala v Badíne

V utorok 8. októbra 2013 sa vo večerných hodinách uskutočnila jedna zo série prednášok a stretnutí s Gabrielou Kuby v Kňazskom seminári v Badíne, na ktorej sme sa zúčastnili spolu s pánom kaplánom Michalom Lajchom.

Nemecká sociologička, spisovateľka a matka troch detí, Gabriele Kuby, sleduje vývoj spoločnosti a angažuje sa za budúcnosť nasledujúcich generácií. O celosvetovej sexuálnej revolúcii, ktorá pozmenila morálne hodnoty a vývoj spoločnosti dnešnej doby, hovorí vo svojej novej knihe Globálna sexuálna revolúcia (vyd. LÚČ 2013).

Prezentáciu tejto knihy sme mali možnosť vypočuť si aj my, skupina ľudí z Prievldz. Autorka v nej zhrnula viac ako 10-ročnú študijnú prácu. V centre obsahu knihy je tzv. GENDER (rodová) ideológia, ktorá sa snaží zaviesť revolučné zmeny do sexuálnej oblasti človeka. Ruší klasické delenie ľudí na ženy a mužov, láme v tejto oblasti akékoľvek obmedzenie, akékoľvek tabu, a zavádza tzv. rody, ktoré si môže každý človek zvoliť na základe osobného pocitu - sexuálnej orientácie.

Táto rodová ideológia preniká v súčasnosti do verejného a súkromného života a snaží sa o presadenie postojov, ktoré smerujú proti manželstvu a rodine ako základnej bunky spoločnosti. Rodová ideológia sa nezakladá na vedecky overených faktoch, ale skôr na pocitoch a želaniach jej podporovateľov. Praktizuje sa už vo viacerých západných krajinách, čo konkretizovala aj Gabriele Kuby na príklade vyučovania sexuálnej výchovy v predškolskom a mladšom školskom veku v Nemecku. Ide o neuveriteľné skutočnosti praktizujúce sa vo vyspelých krajinách, zamerané práve na výchovu detí, pretože ideológia musí byť zakorenená už od útleho veku.

Pozitívnu správou je odmietanie gender ideológie v určitých krajinách EÚ, u nás to bol napr. Národný pochod za život v Košiciach. Problémom je, že túto ideológiu si aj na Slovensku čoraz viac osvojujú predstavitelia vlády SR a snažia sa o jej podporu prijímaním zákonov.

Preto je tu výzva na obozretnosť a zaujímanie sa o veci okolo nás, predovšetkým vo výchove našich detí ako budúcej generácie. Nedovoľme, aby naše deti zničila nová ideológia, veď z tej poslednej sa spaťtávame dodnes!

Text: Helga Machová
Foto: Michal Martinka

11/13

Homosexualita pohľadom vedy a viery

Je homosexuálny vzťah rovný heterosexuálnemu či nie? Predstavuje alternatívu k bežnému vzťahu muža a ženy, alebo sa jedná o genetickú poruchu, módný výstrelok dnešnej doby?

Ako povedal francúzsky náboženský filozof 17. storočia, Blaise Pascal: „Pravda poskytuje istotu, ale až jej hľadanie poskytuje pokoj“. Nebojme sa aspoň pokúsiť o jej hľadanie aj za pomoci dvoch pohľadov na túto problematiku - na základe pohľadu vedeckého a kresťanského.

Prvým z opýtaných je **Dr. h. c. prof. Ing. Štefan Hraška, DrSc.**, uznávaný pedagóg na Katedre botaniky a genetiky Fakulty prírodných vied Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, kde pôsobí od roku 1995 ako profesor. Je významným vedcom, objaviteľom, autorom 6 monografií, 115 originálnych (pôvodných) vedeckých prác, 28 vysokoškolských učebníc a účastníkom viacerých konferencií.

Aký je pohľad biológie na homosexualitu, akým spôsobom ju definuje?

Dnes ešte presne nevieme, aké sú presné príčiny homosexuality. Doterajšie výsledky vedy naznačujú, že homosexualita je podmienená geneticky a ide o interakciu genetickej informácie s prostredím.

Vieme už, že homosexualita nie je choroba, je to zmena fenotypu sexuálneho správania. V r. 1973 Americká psychiatrická asociácia hlasovaním (čo je precedens prezentácie vedeckých poznatkov) vylúčila homosexualitu zo zoznamu duševných chorôb a v r. 1991 homosexualitu vyradila takisto Svetová zdravotnícka organizácia z medzinárodnej klasifikácie chorôb. V súčasnosti genetický výskum značne napreduje. V tejto súvislosti očakávame výsledky, ktoré objektívne vyhodnotia homosexualitu.

Akým spôsobom sa v priebehu evolúcie vyvíjali vzťahy medzi mužom a ženou, medzi rovnakými pohlaviami?

V ľudskej populácii sa homosexualita vyskytuje v 1 - 2 % dospelých po-

pulácie. Ešte vo väčšom rozsahu sa vyskytuje homosexualita u zvierat. Pri niektorých druhoch sú stabilné homosexuálne páry, pričom je homosexualita častejšia u samcov. U šimpanzov sa homosexualita vyskytuje u všetkých jedincov.

Ľudská homosexualita podľa nástenných malieb existovala už medzi pravekými lovcami. Ešte aj dnes majú severoamerickí préríjní Indiáni homosexuálne obrady, kde šaman hrá úlohu démona, ktorého premohli a homosexuálne znásilnili tanečníci preoblečení za bizónov. Sú známe rôzne rituálne homosexuálne praktiky najmä u melanézskeho, polynézskeho a afrického kmeňov.

Homosexualita v rímskom svete bola spoločensky a právne neprijímaná a jej praktizovanie bolo osobnou záležitosťou. Prostitúcia a homosexualita boli považované za hanebnosť a boli aj trestné. Do legislatívy sa táto problematika dostala vo štvrtom storočí po Kristovi. V hebrejskom prostredí bola homosexualita odmietnutá ako smilstvo.

Homosexuálne správanie je veľmi závažná činnosť človeka, a preto

každá spoločenská štruktúra vyžaduje zaujať k tejto otázke stanovisko. K homosexualite sa prijímajú zákony v jednotlivých štátoch a v kresťanských cirkevných organizáciách určuje vzťah k homosexualite Biblia a u moslimov Korán.

Najstaršie budhistické učenie Théraváda, ktoré je rozšírené v Thajsku, Laose, Kambodži, Barme a na Srí Lanke, ukladá mníchom celibát. Ostatní budhisti sa riadia pravidlami, ktoré vyzývajú k zdržanlivosti od nesprávneho sexuálneho správania.

V hinduistickom práve je homosexualita kvalifikovaná ako priestupok, ku ktorým patrí napr. ublíženie brahmanovi, alkoholizmus, nečesnosť...

Jedným z prvých zákonov v staroveku, týkajúci sa homosexuality, bol Chammurapiho zákonník, ktorý hovorí: „Ak muž telesne obcoval so svojím spoločníkom a dokázalo sa mu to, je usvedčený, bude uspaný a premenený na eunucha.“ Kastrácia je stará asýrska forma nielen pre homosexuálov, ale tiež pre cudzoľožníkov.

Až koncom 20 a začiatkom 21. storočia aj napriek usilovnému ideologickému odporu je stále viac štátov v Európe a v USA, ktoré homosexuálne partnerstva riešia aj legislatívne.

Čo z pohľadu evolučnej biológie a genetiky podmieňuje vznik homosexuality?

DNA, ktorá podmieňuje všetky znaky a vlastnosti organizmov (niektoré úplne, iné menej a je málo znakov, ktoré formuje len prostredie), sa nachádza v každej bunke organizmu a má presnú štruktúru, pozostávajúcu z chromozómov. Človek má 46 chromozómov, z čoho je 44 autozómov (nepohlavných chromozómov) a dva pohlavné chromozómy X a Y.

Keďže sa homosexualita týka pohlavia, rozoberme si krátko, ako sa mužské a ženské pohlavie tvorí. Pohlavie človeka podmieňujú predovšetkým gény, lokalizované v pohlavných chromozómoch a v autozómoch. Mužské pohlavie podmieňuje XY chromozóm a ženské XX chromozóm.

Na chromozóme Y bol detegovaný gén SRY, zodpovedný za tvorbu samčích pohlavných orgánov a produkty tohto génu vedú k maskulinizácii (mužskosti) mozgu a tela. Ďalej na tomto pohlavnom chromozóme boli objavené 3 aktívne gény H-Y, ktoré vyvolávajú reakciu imunitného systému matky, a tak výsledkom je pravdepodobne silnejšia imunitná reakcia pri následných tehotenstvách s budúcimi mužskými potomkami, čo zvyšuje pravdepodobnosť homosexuality chlapcov.

Ďalšie výskumy ukázali, že homosexualita mužov koreluje s poradím pri narodení - muž s jedným alebo viacerými staršími bratmi môže byť gay, Podobný jav s poradím narodenia nejestvuje u lesbičiek.

Do úvahy prichádza aj nevyváženosť maskulinných (mužských) a femininných (ženských) faktorov v autozómoch. Ak napr. v určitom množstve maskulinné faktory prevládajú nad femininnými, môže sa vytvoriť gay-

ovský sexuálny vzťah. Alebo naopak, ak prevládnu feminínne faktory nad maskulínnymi, vytvorí sa lesbický vzťah, pričom druh pohlavia zostane zachovaný v dôsledku pohlavných chromozómov.

V r. 1991 uskutočnil neurobiológ Simon Le Vay výskum, ktorého cieľom bolo dokázať, že homosexualita je vrodená. Tento vedec študoval skupinu nervových buniek v štruktúrach hypotalamu, v ktorom sa nachádzajú centrá pre riadenie teploty tela, spánku, hnevu a sexuálneho správania. Na základe odlišnej veľkosti tejto časti mozgu u gayov usudzoval, že homosexualita má biologicko-anatomickú podstatu.

Na konto uvedených teórií o genetickej podmienenosti homosexuality treba uviesť, že pre prejav homosexuálneho správania je potrebné vhodné prostredie na prejavenie sa tejto genetickej informácie. Spolu s existenciou teórií o biologickom základe príčin homosexuality sa vyskytujú argumenty proti týmto teóriám a hovoria skôr o psychologických či sociálnych vplyvoch ako hlavných príčinách formovania homosexuálneho správania sa človeka. Medzi najčastejšie sa uvádza rozvrátené rodinné prostredie, kultúrne trendy smerujúce k potlačeniu

a zmazaniu rozdielov medzi pohlaviami, zmena vzťahov medzi mužmi a ženami (emancipácia), rôzne traumatické skúsenosti z detstva a dospievania, zneužitie v mladosti, nenasplnenie emocionálnych potrieb z detstva, ľahostajný vzťah rodičov k deťom, citové a sexuálne problémy pri dospievaní. A taktiež trvalá neprítomnosť v rodine jedného z rodičov.

Ako vníma homosexualitu kresťanstvo, to nám približuje bývalý dekan našej prievidskej farnosti, v súčasnosti riaditeľ Biskupského úradu v Banskej Bystrici, **Mgr. Martin Dado**.

Aký je pohľad Cirkvi na tému homosexuality, ako ju definuje?

Naša Cirkev, keďže je kresťanská, vychádza z učenia jej zakladateľa Ježiša Krista. Spomínam to preto, lebo tento pohľad je pre hľadanie východiska dôležitý. Základný postoj Ježiša je vyslobodiť človeka spod

nadvlády Diabla a hriechu, vrátiť mu ľudskú dôstojnosť a sprostredkovať poznanie o osobnej láske Boha - toto poznanie je dôležitým faktorom k spásu. V pohľade našej Cirkvi sa vždy bude citlivo rozlišovať osoba, ľudský skutok a stav človeka. Myslím, že s veľkou úctou a pravdou na túto otázku odpovedá Katechiz-

mus Katolíckej Cirkvi: „*Homosexuálita označuje vzťahy medzi osobami mužského alebo ženského pohlavia, ktoré pociťujú výlučnú alebo prevládajúcu pohlavnú príťažlivosť voči osobám toho istého pohlavia. V priebehu stáročí a v rozličných kultúrach nadobúda veľmi odlišné podoby. Jej psychický vznik ostáva z veľkej časti nevysvetlený. Tradícia, opierajúc sa o Sväté písmo, ktoré predstavuje homosexuálne vzťahy ako veľmi závažnú zvrátenosť (Gn 19, 1-12; Kor 6, 9-10; 1Tim 1, 10,) vždy hlásala, „že homosexuálne úkony sú svojou vnútornou povahou nezriadené“. Zatvárajú totiž pohlavný úkon pred darom života. Nepochádzajú z opravdivého citového a sexuálneho dopĺňania sa. V nijakom prípade ich nemožno schvaľovať.“ (KKC 2357)*

Prečo sa považuje model rodiny, v ktorej sa jedná o vzťah muža a ženy, teda nie dvoch jedincov rovnakého pohlavia, za jediný správny?

Myslím si, že problém „moderného“ pohľadu na rodinu je pomýlený preto, že pozerá na tento vzťah silno egoisticky. Jednoducho by som to vyjadril heslom: „Mám ťa rád, lebo mi je s tebou dobre.“ Teda cieľom takéhoto vzťahu je vlastné uspokojenie bez veľkej obety - alebo aspoň rovnovážnej. Kresťanský model rodiny je založený na vzťahu: „Milujem ťa, preto sa ti dávam.“ - ak ma miluješ, túžiš po mojom skutočnom dobre a tým je dobro večné, teda Boh. Píšem to preto, lebo podľa spomenutých vzorcov vzťahov bude človek pristupovať k základným hodnotám a cieľom.

Kresťanský model rodiny je postavený na prirodzených princípoch. Spojením manželov sa uskutočňuje dvojaký cieľ manželstva: dobro samých

manželov a odovzdávanie života. Dvaja muži alebo dve ženy nemôžu odovzdávať nový život, preto nejde o prirodzený vzťah, ktorý nazývame rodina.

Ako vníma Cirkev jedinca, ktorý je homosexuálne orientovaný?

„*Nemalý počet mužov a žien má hlboko zakorenené homosexuálne sklony. Táto objektívne nezriadená náklonnosť je pre väčšinu z nich skúškou. Treba ich prijímať s úctou, súcitom a jemnosťou a vyhýbať sa akémukoľvek náznaku nespravodlivej diskriminácie voči nim. Aj tieto osoby sú povolané plniť vo svojom živote Božiu vôľu a, ak sú kresťanmi, spájať s Pánovou obetou na kríži ťažkosti, s ktorými sa môžu stretnúť v dôsledku svojho stavu.“ (KKC 2358)*

„*Homosexuálne osoby sú povolané k čistote. Čnosťami ovládania sa, ktoré vychovávajú k vnútornej slobode, niekedy aj pomocou nezištného priateľstva, modlitbou a s pomocou sviatostnej milosti, sa môžu a majú postupne a rozhodne približovať ku kresťanskej dokonalosti.*

Ako sa ja staviam k vzťahom, heterosexuálnym, homosexuálnym? Ako vnímam homosexuálne orientovaných jedincov?

Nech si na tieto otázky odpovie každý z nás. Ľudské telo, sexualita sú našou súčasťou. Snažme sa poznávať i tieto dary, ktoré sme dostali, nielen ich vnímať ako „niečo, o čom sa predsa nehovorí“, pretože ako potom môžem mať k svojmu telu a sexualite úctu a vedieť s nimi „vhodne narábať“, keď ich ani poriadne nepoznám? (KKC 2359)

Za rozhovory ďakuje
Veronika Melišková.

Ideológia gender- kultúra smrti a nešťastia

Keď spravíme niečo odveci, je dosť možné, že niekto z nášho okolia nám ukáže nejaké adekvátne gesto. Alebo sa nás rovno opýta, či sme na hlavu. Témou tohto čísla sú práve javy v spoločnosti, ktoré sú postavené na hlavu. Snáď o ničom inom to neplatí viac, ako o ideológii gender. „*Genderizmus je nebezpečnejší ako nacizmus a komunizmus.*“ (Ján Figel’)

Pikošky typu „na západe majú deti v žiackych knižkách namiesto otec a mama rodič 1 a rodič 2“, „pri zakladaní gmail-konta sú v priečinku pohlavie možnosti muž, žena a iné“, „už v predškolskom veku sa deti učia masturbovať“, „homosexuáli si môžu adoptovať dieťa“ a pod. som bral na ľahkú váhu, ako niečo, čo sa ma netýka, niečo, čo je kdesi d’aleko na západe, niečo vzdialené, čo je tak mimo, že sa tomu ani neoplatí venovať. Radikálne som zmenil pohľad vďaka prednáške Gabriele Kuby, nemeckej katolíckej sociologičky. Pochopil som, že s postojom podobným tomu môjmu doterajšiemu sa môžeme ocitnúť v situácii, kedy už bude neskoro zlo zastaviť.

Sex a gender

Užitočné je objasniť si rozdiel medzi výrazmi sex a gender. Sex je biologické pohlavie dané génmi (príroda to tak zariadila), gender je rod v zmysle sociálnom a kultúrnom (súbor vlastností, záujmov a spôsobov konania, ktoré sú pripisované ženám a mužom). Kým je biologicky podmienené, že rodiť deti môžu len

ženy, biológia neurčuje, kto sa o ne má starať a vychovávať ich. Táto úloha sa prisudzuje ženám ako rodová rola.

Pod pojmom genderizmus sa rozumie ideológia, ktorá systematicky a radikálne stiera rozdiely medzi pohlaviami, čo má absurdné praktické následky:

1. Voľba pohlavia, resp. rodu.
2. „Ako ženy sa nerodíme, ženami sa stávame.“ „Von z otroctva materstva.“ (žena J. P. Sartra)
3. Neexistujú dva rody, ale šesť: homosexuál ako muž, homosexuál ako žena, heterosexuál ako muž, heterosexuál ako žena, bisexuál ako muž, bisexuál ako žena.
4. Deregulácia sexuality (absolútna sloboda, ktorá sa chce vymaniť aj z diktatúry prírody).
5. Potrat ako ľudské právo.
6. Sexualizácia detí v školách, a to už materských! Masturbácia u štvorročných detí. Homosexualita má byť v škôlkach prezentovaná ako normálny spôsob spoluzitia prostredníctvom obrázkových kníh (princ si vezme princezu), majú sa v škôlke podporovať hry na doktora. Už pred pubertou sú mladí pripravovaní na prvý sexuálny styk. (Prvý raz sa to stane, keď niekto dostane na to chuť.) Dievčatá majú pocit, že panstvo je príťaž, ktorej sa treba čím skôr zbaviť. Deti sa v školách stávajú expertmi na antikoncepciu, učia sa, ako sa kondóm navlieka na plastikový penis.

Gabriele Kuby hovorí, že homosexu-

álni muži žijú v priemere o 10-20 rokov kratšie ako heterosexuálni. „Keď toto poviem, obviňujú ma, že ich diskriminujem. Ale ja sa pýtam, či je diskriminovanie to, keď fajčiarovi poviem, že si fajčením skracuje život a hrozí mu rakovina pľúc.“ Známy je prípad, keď muž, ktorý sa cítil byť ženou, išiel v mene slobody na dámske sprchy, ved' on je žena s penisom a keď sa niekto ohradzoval, bol perzekvovaný a obvinený z diskriminácie.

Komunizmus mal širokú podporu v proletariáte, feminizmus zase u žien, ktoré chceli mať rovnaké práva ako muži, no genderizmus je revolúciou zhora. Za kampaňami na podporu LGBT stoja finanční magnáti a najbohatší ľudia na Zemi ako napr. Bill Gates a Rockefellerova nadácia, ako aj OSN a EÚ.

Oporcovia genderizmu

Aj keď genderizmus vyzerá ako veľká sila, má odporcov, ktorí sú silnejší - rozum, príroda a Boh. Odpoved'ou na túto zvrátenú ideológiu je teológia knihy Genézis. Prečo Boh stvoril človeka ako muža a ženu? Aby sme mohli byť jeden pre druhého darom (komplementarita pohlaví). Keby sme boli všetci rovnakí, nemáme si čo dať, nemáme sa čím obohatiť. Ako keď skladáme puzzle - potrebujeme rôzne dieliky, aby nakoniec vznikol úplný obraz.

Každá bunka ľudského organizmu (od vlasovej až po nechtovú) je buď mužská, alebo ženská (chromozómy XX a XY), čo vytvára vzájomnú príťažlivosť. Ženy nechcú za manžela

mäkkého muža a muži nechcú za manželku tvrdú ženu.

Človek potrebuje hranice. Tie z nás formujú osobnosti. Bezuzdnosť (zvlášť v oblasti sexuality) nás ponizuje a degraduje a prieči sa dôstojnosti koruny tvorstva.

Vernosť a rodinu si želá 80-90% ľudí. Ako nás pripravuje naša spoločnosť na toto väčšinové želanie a najhlbšiu ľudskú túžbu?

Boh je spoločenstvo osôb - Trojica. Človek je stvorený na Boží obraz. Najlepší obraz približujúci vnútorný život Boha je plodná, darujúca sa láska manželov, z ktorej sa rodia deti. Genderizmus je teda radikálne proti Bohu, lebo sa usiluje vymazať najkrajší obraz o Ňom - rodinu.

Adekvátny je postoj Ježiša - hriešnika milovať, hriech nenávidieť. Na zlo poukazovať, nedovoliť zvrátenosti v okruhu vlastných kompetencií. Nezhadzovať vinu na iných, ale strážiť, čím sú kŕmené moje vlastné deti, napr. sledovaním toho, čo pozerajú v televízii. Pohodlnejšie je dovoliť dieťaťu sedieť pri televízore či počítači a mať s ním pokoj, ako vymyslieť mu alternatívny program, napr. zobrať ho do prírody a stavať s ním hrádzu na potoku, ako to robili naši rodičia.

Svoj článok ukončím otázkou, na ktorú poznáte odpoveď: Kto je ako Boh? Keď je Boh s nami, kto je proti nám?

Pre prehĺbenie odporúčam knihu G. Kuby: *Globálna sexuálna revolúcia. Strata slobody v mene slobody.*

Michal Lajcha, kaplán

Rodičia alebo iní záujemcovia, ktorí by chceli svoj postoj proti gender ideológii vyjadriť aj konkrétne, môžu prísť na vrátnicu Piaristickej spojenej školy pridať svoj podpis na Petíciu proti zavedeniu predmetu **Sexuálna výchova (podľa danej ideológie)** do osnov základných škôl a materských škôl.

Uzavretie manželstva v kostole

Dňa 22. septembra 2013 sa v Košiciach uskutočnilo podujatie pod názvom „Národný pochod za život“. Jeho nosným motívom bola rodina, deti, ochrana života od počiatku až po jeho koniec.

Som rád, že takáto akcia bola zrealizovaná. Rovnako ma potešilo, že v tejto veci sa začínajú konečne lámať ľady. Ale tomu, aby sme mohli hovoriť o rodine, deťoch, výchove a veciach s tým súvisiacimi... by mala predchádzať jedna dôležitá udalosť. A tou je príprava a samotné prijatie sviatosti manželstva.

Príliš ľahkovážne

Znepokojuje ma ľahkovážny prístup ľudí k príprave i k samotnému prijatiu sviatosti manželstva. V súčasnosti je stále viac populárnejšie prijímanie sviatosti manželstva snúbencami, ktorým ide skôr o samotný svadobný obrad (pretože je tam pekná atmosféra, lepšie sa tam jednotliví svadobčania vynímajú, nie je tam taký suchopárny obrad ako na úrade, atď.), a nie o život v manželstve v rozmedzí chápania Katolíckej cirkvi, a o veci, ktoré s tým súvisia (výchova detí v katolíckej viere, dodržanie sľubu, ktorý si manželia pred Bohom dali....). Prečo je to tak? Čo to môže priniesť do budúcnosti?

Mnohí ľudia, ktorí sa berú v kostole, si neuvedomujú, že je to jediná sviatosť, ktorú si vysluhujú SAMI NAVZÁJOM a kňazi sú tam asistentmi. Čo to znamená? Ak použijem prirovnanie so športom, tak svadba sa hrá podľa Božích pravidiel, kde nad ich regulárnosťou majú dohliadať duchovní. Snúbeneci sú hráči, ktorí majú podľa pravidiel hrať zápas menom manželstvo. Ale v súčasnosti to vyzerá skôr tak, že pravidlá chcú vytvárať snúbeneci (a

ich príbuzní) a kňazi majú byť iba tými, čo sa majú prispôbiť. Či sa týmto ľudom darí robiť dostatočný tlak na cirkev a ona sa tomu to poddáva, alebo nie, to už nechám na vaše posúdenie.

Morálny problém

Čo je ale dôležitejšie, to je skutočnosť, že to nie je len systémový problém, ale hlavne morálny. To, že je niekto kresťanom, neznamená len prijať dary a milovať Boha, ale aj prijať povinnosti, ktoré z tohto vzťahu vyplývajú (presne tak ako v každom inom vzťahu).

Je veľmi dôležité tieto veci robiť kvôli svojej vlastnej duši a jej „životu“ tu na Zemi (a neskôr vo večnosti). A v tom asi tkvie najväčší problém ľudí. Nevedia alebo si nechcú uvedomiť, že sľub (prísahu), ktorý dávajú svojmu snúbencovi pred oltárom, zároveň dávajú pred Bohom. Ak by si túto skutočnosť uvedomovali nielen samotní snúbeneci, ale aj ich príbuzní, tak by k sviatosti manželstva pristupovali zodpovednejšie, bolo by menej rozvodov, pretože ľudia by sa neodvážili hazardovať so svojím slovom, sľubom, prísahou a taktiež menom. Jednoducho povedané, tak, ako ľu-

dia nedokážu ublížiť ľuďom, na ktorých im záleží, tým, že by ich sklamali alebo že by porušili nejaký sľub (slovo ktoré dali a podobne), presne tak isto by sa mali zachovať aj voči Bohu. Dala by sa na to použiť parafráza z reklamy: „Ak miluješ (Boha) nemáš čo riešiť,“ a teda nemáš problém chodiť pravidelne do kostola, prijímať sviatosti a pozerat' sa na sviatosť manželstva a na to, čo s ňou súvisí, inou optikou, ako je bežne zaužívané.

Ale aby to celé fungovalo tak ako má, nemôže to byť postavené len na uvedomení si týchto skutočností ľuďmi. Dôležitá je aj nepoddajnosť cirkvi v tejto otázke voči pohodlnosti a ignorancii ľudí. Ak cirkev bude podliehať týmto tlakom, pravdepod-

dobne stratí svoju tvár, čo bude mať pre ňu (a tým pádom aj pre nás) veľmi zlé následky. Ale ako z tohto von? Nebolo by jednou z možností, ako priviesť snúbencov k zodpovednejšiemu pristupovaniu k sviatosti manželstva to, aby poučenia pred uzavretím manželstva neboli len tri, ale aby to bol intenzívnejší a hlbší kurz - hoci aj s viacerými snúbeneckými pármí, ktoré v určitom období majú sobáš v kostole? A bola by to podmienka, bez ktorej by manželstvo nebolo možné v kostole uzavrieť. A to BEZ VÝNIMKY.

Text: Ladislav Mokó

Foto: sxc.hu by theswedish

Nech je trochu veselo

Piate dieťa

Žena: Uvažujem, aké bude to naše piate dieťa.

Muž: Prečo?

Žena: Lebo som čítala, že každé piate dieťa, ktoré sa narodí, je čínske dieťa.

Poriadny človek

- Mohli by ste mi požičať 999 eur?

- A prečo nie celých tisíc?

- Lebo jedno euro už mám.

Medzi susedmi

- Pani susedka, požičajte nám vaše rádio.

- Teraz? V noci? Chcete azda tancovať?

- Vôbec nie, chceme spať.

Pobožný

- Je tvoj muž pobožný?

- A ako! Vždy pred obedom vraví: „Bože, Bože, a toto mám jesť!?”

Posledná vôľa

Sudca sa pýta obžalovaného:

- Želáte si ešte niečo povedať právom posledného slova?

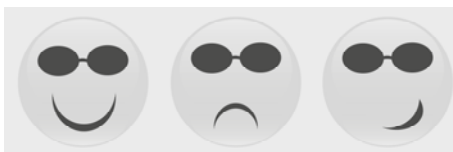
- Áno. Nech povedia mojej manželke, že dnes asi nebudem obedovať doma.

Rozumela tomu

- Pani Bohatá, ako sa vám páčila tá opera v Bratislave?

- Oj, veľmi sa mi páčila. Len tá muzika nemusela do toho stále vrzgat'.

Pripravil: Gabriel Čauder

Diagnóza zvierací miláčik

Koľko lásky sme ochotní poskytnúť, po akú hranicu sme ochotní ísť, keď sa vyskytne v našom živote zviera - domáci maznáčik? Musím sa priznať, aj ja mám blízko ku zvieratkám ako takým. Blízko k živej bytosti, ktorá ma fascínuje svojou šikovnosťou, fyziologickou výbavou ako sú krídla či štyri rýchle nohy, vynikajúci čuch, orientácia v tme, dokonalou pestrosťou farieb a rôznorodosťou tvarov. Chcem však poukázať na niečo, čo ma už dlhšiu dobu znepokojuje. Na jav, ktorý mi ježi ľudskú srst'.

Mladá žena, držiac v ruke štvornohého miláčika, hrdo do kamery vraví: „Pochádzam zo šiestich detí, manžel si tiež užil súrodencov, a tak deti nemusíme. Máme dvoch psíkov, to sú naše deti.“ Na jednej strane ľudské deti nie, na druhej vytesnenie prirodzeného miesta iným - štvornohým deťom.

Nazývať psíka či mačku svojím dieťaťom a správať sa k nemu ako k dieťaťu - so všetkým čo láska k dieťaťu poskytuje... Obliekať maznáčikov do kúpacieho plášt'a po relaxačnom kúpeli a stres odbúravajúcej masáže - a rôzne iné ľudské nepotrebné potreby ušité na mieru zvierat'a. Je toho na mňa už akosi priveľa.

Šľachtíme zviera na ľudskú podobu - do slova a do písmena - a ani si to neuvedomujeme, že mu tým vlastne škodíme. Okrádame ho rafinovane o jeho zvieraciu prirodzenosť a nasadzujeme mu masku akejsi neidentifikovateľnej kreatúry.

Spoločnosť, v ktorej sa začína naplno prejavovať agresia človeka voči človeku, nevšímavosť o osud druhého človeka, devastácia prírody, bezbrehé zabíjanie zvierat pre samolúbe pote-

šenie a následnú trofej (a na druhej strane zas mýlenie si pojmov s dojmami) nie je práve lichotivou vizitkou pánov tvorstva.

Spomeniem príbeh cestovateľa, ktorého okradli v námorskej krajine o doklady, peniaze, batožinu... Skrátka o časť istoty. Stal sa na pár dní človekom bez mena, bezvýznamným cudzincom, ktorý nikomu nechýba a nikoho nezaujíma...

Prvú noc prespal v parku na lavičke. Keď sa prihlásil hlad, obrátil sa s prosbou o trochu jedla na miestnu reštauráciu. Nasledovalo rázne odmietnutie majiteľa reštaurácie. To, že nie je charita, môžem do určitej miery aj chápať... Nechápem však tú zmenu a úplne iný prístup, keď spomínaný hladný cestovateľ prišiel s novým nápadom (lebo hlad je neskutočne vynaliezavý). S plechovou nádobou v ruke a so psom, ktorého splašil na ulici, poprosil o trochu jedla. Ale už nie pre seba. Už pre svojho psa... Tušíte správne. Pre psa sa jedlo našlo - a chutilo aj spomínanému cestovateľovi. Možno iba úsmevná príhoda. Má však aj iný podtón, oveľa závažnejší. Možno namietate. No a čo? Obchody s konzervami od výmyslu sveta, psie koláčiky v psích cukrárnach, hračky, šampóny, psie hotely, obojky s monogramom z drahých kameňov... A nad tým všetkým spomínaná slepá láska ku zvierat'u. A nad tou slepou láskou dobre utajený, a predsa očividný marketingový ťah na peňaženky. Výrobcovia, reklama, manažéri, obchodníci. Bohatnú na ľudskej hlúposti. Všemocná sloboda. Všemocná hlúposť, všemocné peniaze!

Nenápadne a bezcitne sa ocitáme v spoločnosti, kde jednotlivec vedome zabíja mláďatá svojho druhu (veď dôvodov na ospravedlnenie ega je až - až a opakovaná lož sa po čase stáva pravdou) a následne túto prázdnotu tela aj ducha nahrádza iným - štvor-
nohým dieťaťom... Je to diagnóza, ktorá by si zaslúžila dlhodobú liečbu. Nie však liekmi. Tie sú na niektoré smrteľné diagnózy sebestva a konzumu neúčinné...

Hráme sa na slobodné bytosti, ktoré sa síce aj rozhodujú slobodne, ale bez zodpovednosti. Za takouto pseudoslobodou je dobre ukryté novodobé otroctvo prázdnoty, povrchu a sebaďtrukcie. Vedome potláčame a zabíjame seba samého. A nielen seba. To vzácne, čo človeka robí človekom - a zviera zvieratom.

Veronika Hoffmannová

RÍMSKOKATOLÍCKA CIRKEV, **FARNOSŤ KRISTA KRÁĽA** – Veľká Lehôtka
HUDOBNÁ SKUPINA **SPRAY**

Vás srdečne pozývajú v sobotu **23. novembra 2013 od 14:30**
do farského kostola Krista Kráľa vo Veľkej Lehôtk

(okres Prievidza)

na 19. ročník gospelového festivalu

MLADÍ MLADÝM 2013

14:30 – Svätá omša v kostole spievajú

DETI A MLADÍ – V. Lehôtka

a na organe hrá Ľ. Košťalik

ROSNIČKA – Prievidza

15:30 -16:00

LIBERIDEI – Cigel'

16:00 -16:30

BARTOLOMEJČATÁ – Prievidza

16:30 -17:00

ŠUMIENKY – Diviaky nad Nitricou

17:00 -17:30

SPRAY – Veľká Lehôtka

17:30 -18:00

11/13

Strašidelná veža

Raz, bolo to koncom júna, zahlásil na fare mladý kaplán: „Bolo by na čase vyliezť na vežu a zistiť, či tam naozaj straší, ako to tvrdí náš kostolník, ktorý sa už roky bojí vyjsť na vežu a namazať kostolné hodiny!“

Dohodli sa teda na najbližšiu sobotu. Hneď po rannej omši dobehli miništranti na faru zavolať kaplána. „Pán kaplán, poďte, už máme aj kľúče od kostolníka!“ zdvihol Pet'ko ťažký zväzok veľkých zahrdzavených kľúčov nad hlavu a bezzubo sa usmial.

Kaplán, dojatý tolkou naivitou, sa ho spýtal: „A nebojíš sa?“ I gazdiná sa pridala do rozhovoru: „Pet'ko, vraj tam naozaj straší, aj kostolník odtiaľ neraz utekal, skoro sa dolu schodmi vskutku dolámal!“

No Pet'ko hrdinsky zahlásil: „Nebojím sa, veď mám v nebi svojho najväčšieho patróna, sv. Petra, čo nado mnou drží ochrannú ruku!“ Podivili sa kaplán s gazdinou jeho múdrej odpovedi a už ho ďalej nestrašili.

Onedlho dobehli Paľko s Ďurkom a podali kaplánovi fľašku s olejom: „Toto posIELa hodinár, vraj ak sa nepobijeme od strachu pri behu dole schodmi, máme namazať koleSá na hodinách!“

„Dobre,“ prisvedčil kaplán, „nuž poďme.“

„A kostolník s vami ide?“ zakričala za nimi gazdiná dole farským dvorom.

„Nie,“ zavolali naraz všetci aj s kaplánom, „bojí sa!“ A spoločne sa zasmiali tejto ozvene.

Keď kaplán vložil do zámky správny kľúč, Paľkovi sa trochu roztriasli kolená. No Pet'ko hrdinsky vošiel na drevené schodisko.

„Pomaly, chalani, schody sú staré, choďte opatrne po jednom a držte sa pevne zábradlia!“ prikázal im

kaplán a chlapci na slovo poslúchli. Všetci stíchli a bolo počuť iba strašidelný vrzgot každého ich kroku. Svetlo sa vkrádalo do tmavej veže len malými schodiskovými okienkami, takže kaplán spravil dobre, keď hneď pri vstupe zažal starú petrolejku, aby si aspoň trochu posvietili pod nohy.

„Dokedy ešte pôjdeme?“ spýtal sa prvý Pet'ko, aby prerušil to tiché vrzganie.

„Kostolník spomínal drevené dvere, ku ktorým má smerovať toto schodisko,“ odvetil kaplán. A skutočne, po chvíli putovania tmavým labyrintom

sa objavili pred miništrantom skutočne veľké drevené dvere, ktoré, samozrejme, žiadne z detí nevládalo otvoriť.

„Ďurko, chyt', prosím, petrolejku a sviet' mi na zámok,“ poprosil kaplán, keď naslepo triafal do kľúčovej dierky celou dvadsiatkou kľúčov, ktoré im dal kostolník. „Samozrejme, ten posledný bude správny,“ poznamenal s úsmevom. No nik si to v tej tme i tak nevšimol. Naozaj, bol to až posledný kľúč, ktorý sadol. Po pevnom stlačení kľučky všetci s ľakom odskočili preč od dverí. No nebolo to strašidlo ani diabol, čo ich vyplašilo, iba krdeľ holúbkov, ktoré s pleskotom krídel a rovnakým strachom odleteli.

„A sme tu!“ prehovoril zľaknutý kaplán a kameň mu padol zo srdca, lebo pred ich očami stál velikánsky zvon. A za ním, v okienku veže, sa rozprestierala ako na dlani rodná dedinka jeho chlapcov miništrantov. „Jéééj!“ zajasali chlapci a skoro ani nedýchali.

„Jéj!“ pridral sa k nim aj kaplán, ktorý sa zrazu tiež cítil ako malý chlapec.

„Chlapci,“ prerušil zrazu spoločný údiv, „mali by sme si pohnúť s tým mazaním hodín, lebo o desať minút bude biť zvon!“

„A to vadí?“ spýtal sa nechápavo Peťo.

„No, ak nechceš ohluchnúť, mali by sme sa naozaj poponáhľať.“

Chlapci presne podľa hodinárových inštrukcií namazali kolieska hodín, aj nastavili čas podľa Ďurkových birmovných náramkových hodínok. Keď boli s robotou takmer hotoví, začuli na schodisku ľahké vŕzgavé kroky, ktoré sa približovali.

„Ja sa bojím!“ vyvalil oči Peťko

a celý ozelenel. Kaplán zostal na pochybách, či i on nezačne veriť na strašidlá, ako ich upozorňoval kostolník. No vtom mu padol pohľad na hodinky, ktorý ho vytrhol z prekvapenia: „Chalani, o päť minút začne biť zvon. Strašidlo - ne-strašidlo, mali by sme sa pratať!“

Chlapci nesmelo prikývli, no nikomu sa dolu nechcelo. „To asi radšej ohluchnem,“ pošepol vylakaný Peťko a všetci zbadali, ako sa mu začali triasť kolená.

Zrazu zavrzli dvere a v malej škárke medzi zárubňou a dverami sa objavila strapatá hlava chudého dievčatka v gumákoch, ktoré malo sotva päť rokov.

„Anča,“ zvolal nasrdene Peťko na svoju sestru, ktorá ho na smrť vystrašila, „ty tu čo robíš? Toto je výprava pre chlapov!“ Anička sa zahabene usmiala a zvýskla nad krásnym pohľadom z veže.

O minútku sa už všetci s dupotom valili dolu schodiskom. Kaplán sa stal najväčším hrdinom, lebo celú cestu niesol malú Aničku na pleci ako vrece zemiakov. Odbíjanie hodín ich zastihlo v polovici schodiska. Keď zamykali spodné dvere veže, práve okolo prechádzal kostolník. „Pán kostolník, viete, kto straší vo veži?“ kričali naňho veselí deti. „Anička!“ dodali so smiechom - a kostolník sa len nechápavo pozerál.

Odvtedy si všetci farníci nastavovali svoje hodinky podľa Hrozienkovskej veže.

Text: -mjl-
Foto: -av-

Tajná vysviacka v tábore

Bl. Karl Leisner

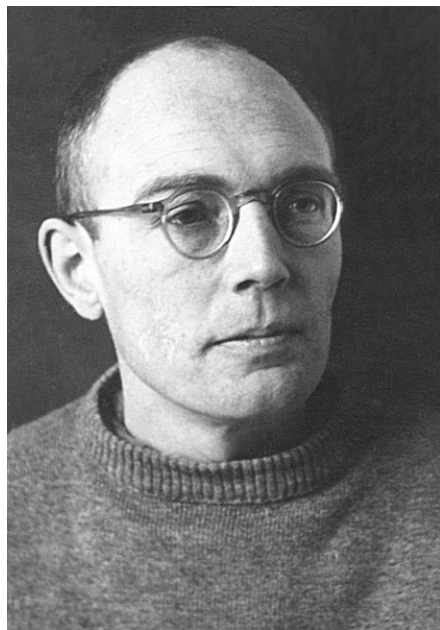
Domov písal listy plné optimizmu, iné by mu neprešli... V skutočnosti však nevýslovne trpel. Stále opakoval, že sa z koncentračného tábora musí dostať preč, aby sa stal kňazom. Nič však nenasvedčovalo tomu, že by sa jeho túžba mala splniť.

Karl Leisner sa narodil 28. februára 1915 v Rees v Nemecku. Bol najstarším z piatich detí. Vyrastal v katolíckej rodine, a tak mu nikdy neboli cudzie pevné morálne zásady či tajomstvá viery. Už počas štúdia na gymnáziu v Kleve sa stal vedúcim Katolíckej mládeže, ktorá spájala modlitby a snahu o hlboký duchovný život s aktivitami ako stanovanie či bicyklovanie. Bol zapálený a rozhodný a mal všetky predpoklady stať sa prirodzeným vodcom.

Príchod nacizmu

V Nemecku sa v tridsiatych rokoch k moci dostali nacisti, ktorí začali kontrolovať všetky organizácie. Karl sa nebál slobodne myslieť, a tak mal zrazu na gymnáziu problémy. Spolu s ďalšími štyrmi spolužiakmi bol predvolaný k riaditeľovi školy a musel podpísať prehlásenie, že zanechá akúkoľvek nepriateľskú protištátnu činnosť. Napriek tomu, že bol jedným z najinteligentnejších a najnadanejších študentov, našlo sa niekoľko profesorov, ktorí hlasovali za jeho vylúčenie zo školy. V tom čase si do denníka zapísal: „Hitler? Neverím jeho slovám. Priveľmi nimi šermuje...“

Po maturite si Karl zvolil štúdium teológie. Ako diecézneho vedúceho Katolíckej mládeže ho hneď začalo sledovať gestapo. Katolícka mládež bola oficiálne rozpustená. Karlovi kontrolovali poštu a gestapákov mal v päťach všade, kde sa len pohol. I tak sa mu podarilo dostať do Ríma, a to dokonca priamo k pápežovi Pio-

vi XI.. Pravdivo ho informoval o situácii v Nemecku, vďaka čomu si pápež urobil reálny obraz o fašistickej ideológii. Už o rok na to vyšla encyklika Mit brennender Sorge, v ktorej Pius XI. verejne odsúdil rasizmus a kult štátu ako absolútnej hodnoty.

V koncentračnom tábore

Nátlak gestapa na Karla rástol. V roku 1937 uňho urobili domovú prehliadku a skonfiškovali mu všetky jeho denníky, listy či účty. Neťažilo ho ale iba toto. Krátko po tom, čo bol vysvätený za diakona, mu lekári diagnostikovali tuberkulózu.

Po jednom z neúspešných atentátov na Hitlera gestapo ešte viac sprísnilo svoju činnosť a rozhodlo sa odsta-
viť všetkých, čo i len domnelých

„nepriateľov štátu“. Karla deportovali do koncentračného tábora Sachsenhausen a neskôr do Dachau a ako diakona ho umiestnili medzi kňazov. Zatiažovali ho ťažkými prácami a vysmievali sa mu. Po tom, čo sa mu choroba zhoršila, poslali ho do nemocničnej časti, kde ležal spolu s ďalšou viac ako stovkou chorých na tuberkulózu v hrozných podmienkach. Z tohto obdobia pochádzajú jeho slová, nájdené neskôr v breviári, ktorý mal pri sebe: „Som úplne pokojný, dokonca spokojný; mám totiž čisté svedomie. Ak som schopný obstať pred Božím súdom, čo mi môžu urobiť ľudia!“

V roku 1944 do tábora nečakane dostal francúzsky biskup Gabriel Piguet, ktorý sa angažoval vo francúzskom hnutí odporu. Väznení kňazi sa rozhodli splniť Karlovu veľkú

túžbu a tajne zorganizovať jeho vysviacku. 17. decembra sa zišli v trestaneckých odevoch v táborovej „kaplnke“, pred ktorou, aby odpútal pozornosť strážcov, hral jeden židovský väzeň na husliach.

Karlovi Leisner ako kňaz odslúžil len jednu sv. omšu. Po oslobodení koncentračného tábora Američanmi bol jeho zdravotný stav už taký zlý, že sa pre jeho záchranu nedalo nič urobiť. 12. augusta 1945 vo veku 30 rokov zomrel. Ešte predtým však z posledných síl napísal slová: „Bože, žehnaj mojim nepriateľom!“ Pápež Ján Pavol II. ho blahorečil v roku 1996.

Pripravila: Petra Humajová
(Životopisné údaje: Ž. Podlejski: Sol zeme a svetlo sveta 4; Wikipedia)
Obrázok: catholicque.fr

Pozvánka na program Ráchelina vinica

Terapeuticko-duchovný víkendový program Ráchelina vinica je určený matkám, otcom, súrodencom, príbuzným, zdravotníkom, ktorí sú poznačení hlbokou bolesťou zo smrti dieťaťa (detí) spôsobenou potratom.

Títo ľudia, často spoločnosťou, lekármi alebo aj najbližšími oklamaní, že ide len o chirurgický zákrok bez následkov, nosia ťažké bremeno viny, od cudzenia, často sú paralyzovaní, neschopní normálneho života a normálnych vzťahov. Vo svetle Božieho milosrdenstva cez tento program nachádzajú novú nádej, dochádza k obnoveniu vzťahov v rodine.

Miesto konania: Lúčky pri Kremnici

Dátum: 29.11.-1.12.2013

Cena: 55,- €

Prihlasovanie: rachel@rodinabb.sk,

tel. 0911 911 794

www.rachel.rodinabb.sk

Odborne postavený program Ráchelinej vinice pozostáva z aktivít „živé Písmo“, pričom ide o prepojenie duchovného a psychologického aspektu. Etický kódex zaväzuje všetkých zúčastnených k mlčanlivosti.

Dobrodružstvo s Bohom v Afrike

Emília Bihariová a Zuzana Ďuriková, misijné dobrovoľníčky v Tanzánii, pozývajú na výstavu fotografií misie Shelui, ktorá sa koná od 12. 11. do 19. 12. 2013 v Regionálnom kultúrnom centre v Prievidzi na Záhradníckej ul. 19.

Ak sa povie dobrodružstvo, každý si ho predstavuje trochu inak. Dve Slovenky - Emi a Zuzi - netradične postavili na dobrodružstvo s Bohom v Afrike. Na misiu do Tanzánie sa dostali na pozvanie miestneho kňaza Francisca, ktorého Emi spoznala pred 12 rokmi na kurze taliančiny v Ríme. Pozvanie bolo také neodolateľné, že neváhali odložiť bezstarostný život v Bratislave a v januári 2011 sa vydali na cestu do Afriky. V malej zapadnutej dedinke Shelui v centrálnej Tanzánii ich už čakal Francis. Výnimočný človek a živý príklad toho, ako byť Božím nástrojom na tejto Zemi.

Už 31. januára 2011 na sviatok Don Bosca otvorili materskú škôlku „pod stromom“ pre miestne deti. Skrotiť malých sheluiských divochov, naučiť ich obsedieť na jednom mieste, oslovovať sa menami či komunikovať v angličtine dalo týmto Slovenkám poriadne zabráť. Hoci je škôlka katolícka, medzi malými študentmi nájdete nielen katolíkov, ale i anglikánov, luteránov, moslimov...

Dlho uvažovali nad možnosťou pusť sa do stavania školy pre deti. Podporia ľudia a prispejú? V ich obľúbenom a zaručenom hesle: „Bohu nič nie je nemožné“ (Lk 1,37) sa s finančnou pomocou priateľov, známych i neznámych ľudí pustili do veľkolepej stavby. A úspešne! V súčasnosti sa snažia deťom poskytnúť čo najviac vedomostí, no zároveň ich učia vnímať školu ako hru.

Na nevýslovnú radosť v septembri 2012, v spolupráci s profesorom Vla-

dimírom Krčmérym z VŠZaSP svätej Alžbety v Bratislave, sa pustili do ďalšieho projektu - otvorenia ordinácie.

Prenajímať halu na svadby či mítingy, dať do prevádzky internetovú kaviareň, zaobstarat' Francisovi traktor, piecť a predávať chlieb, ale hlavne pusť sa do stavby základnej školy - to sú len niektoré a pevne dúfajúc i ďalšie Božie plány. Emin a Zuzkin pôvodne plánovaný trojmesačný pobyt sa akosi pretiahol už na tretí rok. Prostredníctvom fotografií pozývajú nahliadnuť nielen do ich života, ale trochu privoňať aj k Afrike.

Ak ich chcete podporiť cennými eurami, pripájame číslo účtu, ktoré môžete použiť: 0283929150/0900. V prípade, že im chcete napísať, uvádzame aj ich e-mailové adresy: mimi.bijaja@hotmail.com a zdurikova@gmail.com

Emi & Zuzi posielajú pozdravy na Slovensko zo slnkom zaliatej Afriky!

-RKC PD-, Foto: Emi a Zuzi

3. november 2013 - 31. nedeľa v Cezročnom období

Č1 - Ale zmilúvaš sa nad všetkými, veď všetko môžeš, a prehliadaš hriechy ľudí, aby sa kajali.

Múd 11, 22 - 12, 2

R - Oslavovať ťa chcem naveky, Bože, môj kráľ.

Ž 145, 1-14

Č2 - Bratia, ustavične sa modlíme za vás, aby vás náš Boh urobil hodnými svojho povolania.

2 Sol 1, 11 - 2, 2

Ev - „Zachej, pod' rýchlo dolu, lebo dnes musím zostať v tvojom dome!“ On chytrý zišiel a prijal ho s radosťou. Keď to videli, všetci šomrali: „Vošiel k hriešnemu človekovi!“

Lk 19, 1-10

10. november 2013 - 32. nedeľa v Cezročnom období

Č1 - Hotoví sme radšej zomrieť, ako prestúpiť otcovské zákony.

2Mach 7,1-2.9

R - Až raz vstanem zo sna, uzriem tvoju tvár, Pane.

Ž 17, 1-15

Č2 - Nech Pán vedie vaše srdcia k Božej láske a ku Kristovej trpezlivosti.

2Sol 2,16- 3,5

Ev - Bolo teda sedem bratov. Prvý sa oženil a zomrel bezdetný. Podobne aj druhý, tretí a takisto všetci siedmi. Ale nezanechali deti a pomreli. Napokon zomrela aj žena. Nuž, ktorému z nich bude žena manželkou pri vzkriesení? Ježiš im povedal: „Synovia tohto veku sa ženia a vydávajú. Ale tí, čo sú uznaní za hodných tamtoho veku a zmŕtvychvstania, už sa neženia, ani nevydávajú... A on nie je bohom mŕtvych, ale živých, lebo pre neho všetci žijú.“

Lk 20,27-38

17. november 2013 - 33. nedeľa v Cezročnom období

Č1 - Hľa, deň prichádza, blčí ako pec a všetci namyslení a čo páchajú bezprávie, budú plevou.

Mal 3,19-20a

R - Pán príde súdiť živých i mŕtvych.

Ž 98, 5-9

Č2 - Kto nechce pracovať, nech ani nejde.

2Sol 3,7-12

Ev - Prídu dni, keď z toho, čo vidíte, nezostane kameň na kameni, všetko bude zborené. Národ povstane proti národu a kráľovstvo proti kráľovstvu. Budú veľké zemetrasenia a miestami hlad a mor, budú hrôzy a veľké znamenia na nebi. To sa vám stane, aby ste vydali svedectvo.

Lk 21, 5-19

24. november 2013 - 34. nedeľa v Cezročnom období - Krista Kráľa

Č1 - Ty pas môj ľud, Izrael, a ty budeš kniežaťom nad Izraelom.

2Sam 5,1-3

R - S radosťou pôjdeme do domu Pánovho.

Ž 122,1-5

Č2 - On je pred všetkým a všetko v ňom spočíva.

Kol 1,12-20

Ev - Nad ním bol nápis: „Toto je židovský kráľ.“ Jeden zločinec sa mu rúha. Druhý prosí: Ježišu, spomeň si na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva. On mu odpovedá: „Veru, hovorím ti: Dnes budeš so mnou v raji.“

Lk 23,35-43

Farská kronika

od 26. septembra 2013 do 25. októbra 2013

**Do farského spoločenstva sme
sviatosťou krstu prijali:**

Vanesa Čechová
Simona Melcerová
Nikolas Baláž
Ján Šimkovič
Paulína Schmidt
Erik Kmet'
Adriana Olejárová
Michael Perniš
Timena Turčánová
Karolína Chudá
Dominika Mihálová
Ellah Katarína Cagaňová
Tereza Mráziková
Bianka Dominika Nemčická
Lucia Vlčková
Mia Viktória Marenčíková
Dávid Ťažiar
Yasemin Mária Kotlárová
Hugo Gross
Stela Mária Sedláková
Martin Radba
Erik Vladimír Polák

**Blahoželáme k prijatiu
sviatosti manželstva:**

Ján Kopčan a Katarína Borková
Patrik Hrabovský a Katarína Máčeková
Tomáš Tines a Martina Gálová

**S kresťanskou nádejou na stretnutie
vo večnosti sme sa rozlúčili
so zomrelými:**

Alžbeta Matúšková, 77 r.
Mária Pacharová, 70 r.
Alojz Gula, 82 r.
Anna Nováková, 82 r.
Emília Klemanová, 69 r.
Mária Doláková, 56 r.
Katarína Ďurigová, 89 r.
Mária Mlčúchová, 53 r.
Vladimír Moszczyc, 82 r.

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením
BÚ v B.B. č. 1127/98

Vydáva:

Rímskokatolícky farský úrad
v Prievidzi. Vychádza raz mesačne.

Zodpovedný redaktor, sadzba:

Mgr. Alojz Vlčko,
e-mail: alojz.vlcko@gmail.com
tel.: 0902 202 898

Vedúca vydania:

Mgr. Petra Humajová

Redaktori:

ThLic. V. Slovák, Mgr. D. Rončák,
M. Melicherčíková, A. Gálová,
A. Karaková, Mgr. E. Blašková

Kontakt:

web: www.farapd.sk
e-mail: bartolomej@farapd.sk
adresa: Redakcia Bartolomej,
Mariánska 4, 971 01 Prievidza
tel.: 046 / 542 28 01

Náklady na tlač:

cca. 0,40 € (12,05 Sk)

Fotografie: titulná strana -

Flickr.com by ashraful kadir1;
str. 2 a str. 4 hore - Ružencové
bratstvo; str. 3 - Flickr.com by
eisenbahner1; str. 11 - sxc.hu by
TWS; str. 12 hore - sxc.hu by
kbelge; str. 12 dole - farapd.sk;
str. 14 - sxc.hu by kikashi; str. 18 -
Flickr.com by petsadviser.com

Tlač: PATRIA l., spol. s r. o.

Upozornenie:

Redakcia si vyhradzuje právo
výberu a úpravy príspevkov.
Rukopisy nevraciamy.

Pút' Piaristickej spojenej školy Františka Hanáka
Staré Hory, 19. október 2013

Piar chata
Kl'ačno, 27. - 29. september 2013

